

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 5Co/102/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4614202019
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 05. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Vladimír Pribula
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2020:4614202019.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Borisa Minksa a sudcov JUDr. Vladimíra Pribulu a JUDr. Olivera Kolenčíka, v spore žalobcov: 1. J. B., nar. XX. XX. XXXX, bytom W. XX, 2. Q. B., nar. XX. XX. XXXX, bytom W. XX, zastúpení: Advokátska kancelária Borgulová & Péteriová, s.r.o., so sídlom Nitra, Farská 4, proti žalovaným: 1. L. V., nar. XX. XX. XXXX, bytom W. XX, 2. Z. V., nar. XX. XX. XXXX, bytom W. XX, o povinnosti zdržať sa neoprávnených zásahov do vlastníckeho práva, o odvolaní žalovaných proti rozsudku Okresného súdu Topoľčany č. k. 7C/61/2014-224 z 8. februára 2019, takto

rozhodol:

Odvolačný súd rozsudok súdu prvej inštancie m e n í tak, že žalobu z a m i e t a.

Žalovaným v 1. a 2. rade voči žalobcom v 1. a 2. rade priznáva náhradu trov prvoinštančného a odvolacieho konania v plnom rozsahu.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Topoľčany (súd prvej inštancie podľa § 12 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok, ďalej len „CSP“) rozsudkom č. k. 7C/61/2014-224 z 8. februára 2019, uložil žalovaným 1. a 2. povinnosť spoločne a nerozdielne v lehote 3 mesiacov od nadobudnutia právoplatnosti rozsudku požiadať príslušného prevádzkovateľa plynárenskej siete o zrušenie odberného plynového zariadenia na pripojenie rodinného domu žalovaného v 1. rade na parc. č. XXX/X v kat. území W., k distribučnej sieti plynárenských zariadení umiestneného na pozemku žalobcov parc. č. XXX/X v kat. území W.. O trovách konania rozhodol tak, že priznal žalobcom v 1. a 2. rade voči žalovaným 1. a 2. nárok na náhradu trov konania pred súdom prvej inštancie a odvolacieho konania v plnej výške. O výške trov rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením.

2. Rozhodnutie právne odôvodnil s poukazom na § 126 ods. 1, § 127 ods. 1, § 151n ods. 1, 2, 3, § 151o ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len „Občiansky zákonník“ alebo len „OZ“), § 2 písm. c/ bod 20, § 72 ods. 1, 2, 3, 4, 5, § 73 ods. 1 zákona č. 251/2012 Z. z. o energetike, § 22 ods. 1 písm. a/, § 22 ods. 5 zákona č. 67/1960 Zb. o výrobe, rozvoje a využití vyhrievacích plynov (Plynárenský zákon), § 22 ods. 3, 4, 5 a § 26 ods. 1 zákona č. 79/1957 Zb. o výrobe, rozvoje a spotrebe elektriny (elektrizačný zákon).

3. V odôvodnení poukázal na to, že žalobcovia 1. a 2. sa žalobou pôvodne iba voči žalovanému 1. domáhali určenia, že v lehote 2 mesiacov od právoplatnosti rozsudku je povinný na vlastné náklady posunúť múr garáže vybudovanej na parc. č. XXX/X kat. úz. W. minimálne o 50 cm od hranice pozemku žalobcov parc. č. XXX/X v kat. úz. W., alebo na vlastné náklady vykonať znaleckým posudkom určené technické opatrenia na garáži. Ďalej sa domáhali na pozemku žalobcov parc. č. XXX/X kat. úz. W. uloženia povinnosti žalovanému na vlastné náklady odstrániť plynovú prípojku vedúcu k jeho rodinnému domu na parc. č. XXX/X kat. úz. W.. Domáhali sa aj vykonania potrebného opatrenia na zamedzenie

stekania dažďovej vody zo strechy rodinného domu žalovaného na par. č. XXX/X na múr oplotená žalobcov na parc. č. XXX/X kat. úz. W..

4. Žalobu odôvodnili tým, že sú v celosti bezpodielovými spoluvlastníkmi rodinného domu súp. č. XX a pozemkov parc. registra „C“ číslo XXX a XXX/X v kat. úz. W. zapísaných na LV č. XXX. Predmetné nehnuteľnosti sa nachádzajú v susedstve rodinného domu súp. č. XX a pozemkov parc. registra „C“ číslo XXX/X-X, XXX/X-X, XXX/X-X zapísaných na LV č. XXX kat. úz. W., ktoré sú vo výlučnom vlastníctve žalovaného. Žalovaný má na svojom dvore parc. č. XXX/X bezprostredne susediacim s pozemkom žalobcov umiestnenú garáž bez stavebného povolenia, ktorá sa opiera o múr oplotená žalobcov a spôsobuje trhliny a narušuje stabilitu. Žalovaný ako stavebník dňa 04. 06. 2013 podal žiadosť o stavebné povolenie na stavbu „C.-prístavba ku garáži“ na parc. č. XXX/X a XXX/X. Stavebný úrad zistil, že garáž je nelegálnou stavbou, preto konanie prekvalifikoval na konanie o dodatočnom povolení garáže. Žalobcovia vyjadrili svoj nesúhlas s dodatočným stavebným povolením.

5. Žalovaný má vybudovanú plynovú prípojku k svojmu rodinnému domu na parc. č. XXX/X, ktorej trasa vedie cez pozemok žalobcov parc. č. XXX/X a minimálne v ochrannom pásme trasy plynovej prípojky sú obmedzovaní vo využívaní svojho pozemku. Vecné bremeno k pozemku žalobcov zriadené nebolo. Konštatovali, že žalovaný má možnosť vybudovať plynovú prípojku k svojmu rodinnému domu trasou, ktorá by neobmedzovala žalobcov ani iných susedov. Dažďová voda steká zo strechy rodinného domu žalovaného priamo na múr oplotená žalobcov a svojimi účinkami ho narušuje. Opakovane žiadali žalovaného, aby vyriešil tieto technické nedostatky na svojich nehnuteľnostiach a odstránil protiprávny stav neprípustného zasahovania do ich vlastníckeho práva. Vzhľadom k uvedenému sa domáhajú ochrany v zmysle § 127 ods. 1 OZ a požadujú, aby súd primäl žalovaného k tomu, aby bezodkladne vykonal opatrenia na odstránenie tohto stavu.

6. Žalobcovia podaním z 07. 05. 2014 čiastočne vzali žalobu späť - v časti vykonania opatrenia na zamedzenie stekania dažďovej vody zo strechy žalovaného, po tom ako žalovaný vykonal opatrenia na zamedzenie stekania.

7. Podaním z 26. 11. 2014 žalobcovia 1. a 2. zobrali žalobu späť v časti povinnosti žalovaného posunúť v lehote 2 mesiacov od právoplatnosti rozsudku na vlastné náklady múr garáže vybudovanej na parc. č. XXX/X kat. úz. W. minimálne o 50 cm od hranice pozemku žalobcov parc. č. XXX/X v kat. úz. W. alebo na vlastné náklady vykonať znaleckým posudkom určené technické opatrenia na garáži, späť a konanie žiadali zastaviť. K čiastočnému späťvzatiu žaloby došlo po tom, ako v emailovej správe z 29. 10. 2014 právneho zástupcu žalovaného bolo uvedené, že „klient si môže kľudne zbúrať starý plot“. Je odkazované na článok dohody o vyporiadaní veci, k uzatvoreniu ktorej nedošlo. Súčasne rozšírili žalobu voči Z. V. ako žalovanej 2., matke žalovaného 1. po tom, ako zistili, že zmluvným odberateľom plynu do rodinného domu žalovaného je jeho matka. Súčasne došlo aj k zmene žalobného petitu uvedeného v podaní z 26. 11. 2014.

8. Uznesením súd prvej inštancie č. k. 7C/61/2014-75 z 21. 04. 2015 konanie v časti uloženia povinnosti žalovanému na vlastné náklady vykonať potrebné opatrenia na zamedzenie stekania dažďovej vody zo strechy rodinného domu žalovaného na parc. č. XXX/X v kat. úz. W. na múr oplotená žalobcov na parc. č. XXX/X v kat. úz. W. zastavil. Zastavil aj konanie v časti uloženia povinnosti žalovanému na vlastné náklady posunúť múr garáže vybudovanej na parc. č. XXX/X v kat. úz. W., minimálne o 50 cm od hranice pozemku žalobcov parc. č. XXX/X v kat. úz. W., alebo na vlastné náklady vykonať znaleckým posudkom určené technické opatrenia na garáži vybudovanej na parc. č. XXX/X na zamedzenie narušenia stability a trhlín múru oplotená žalobcov na parc. č. XXX/X z. Zároveň pripustil, aby do konania na stranu žalovaného 1. pristúpila Z. V., nar. XX. XX. XXXX, bytom W. XXX, ako žalovaná 2.

9. Pripustil zmenu žaloby tak, že: Žalovaní 1. a 2. sú povinní spoločne a nerozdielne v lehote 10 dní od nadobudnutia právoplatnosti rozsudku požiadať príslušného prevádzkovateľa plynárskej siete o zrušenie odberného plynového zariadenia na pripojenie rodinného domu žalovaného 1. na parc. č. XXX/X v kat. území W., k distribučnej sieti plynárskych zariadení umiestneného na pozemku žalobcov parc. č. XXX/X v kat. území W..

10. Rozsudkom Okresného súdu Topoľčany č. k. 7C/61/2014-147 z 14. 12. 2016 bola uložená žalovaným 1. a 2. povinnosť spoločne a nerozdielne v lehote 10 dní od nadobudnutia právoplatnosti rozsudku

požiadať príslušného prevádzkovateľa plynárenskej siete o zrušenie odberného plynového zariadenia na pripojenie rodinného domu žalovaného v 1. rade na parc. č. XXX/X v kat. území W., k distribučnej sieti plynárenských zariadení umiestneného na pozemku žalobcov parc. č. XXX/X v kat. území W.. Proti rozsudku podali odvolanie žalovaní 1. a 2, v dôsledku čoho odvolací súd uznesením č. k. 5Co/106/2017-180 z 18. apríla 2018 napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a na nové rozhodnutie.

11. Súd prvej inštancie po vrátení veci odvolacím súdom vo veci opätovne konal v intenciách zrušujúceho uznesenia odvolacieho súdu, z ktorého zistil, že právny predchodca žalobcov Y. P. požiadal Obvodný úrad životného prostredia O. o povolenie na montáž plynovej prípojky plynoinštalácie v rodinnom dome v W. č. XX. Podľa prehlásenia z 30. 04. 1992 Y. P., bytom W. č. d. XX a I. V., bytom W. č. d. XX prehlásili, že súhlasia so spoločným užívaním regulátora zemného plynu pre ich domácnosti. Regulátor bude umiestnený na pozemku Y. P.. Rozhodnutím Obvodného úradu životného prostredia O. zo dňa 18. 06. 1992 bolo vydané povolenie žiadateľovi Y. P., W. č. XX na montáž plynovej prípojky, plynoinštalácie v rodinnom dome, ktorý postavil v obci W.. Po vybudovaní spoločnej plynovej prípojky pre rodinné domy č. XX a XX táto bola takto používaná, tak, že za hlavným uzáverom plynu bol umiestnený regulátor tlaku plynu a dve odberné plynové zariadenia, jedno pre rodinný dom súp. č. XX a druhý pre rodinný dom súp. č. XX. Ako vyplýva z vyjadrenia SPP distribúcia, a.s., Bratislava z 07. 11. 2016, spoločnosť je prevádzkovateľom distribučnej siete, pričom ňou vlastnené a prevádzkované zariadenie (plynová prípojka) je ukončené hlavným uzáverom plynu, nachádzajúcim sa v oplotení na hranici pozemku parc. č. XXX/X v kat. úz. W.. Táto parcela na základe kúpnej zmluvy uzavretej dňa 06. 08. 2008 s predávajúcimi P. P. a Y. P. a žalobcami 1. a 2. ako kupujúcimi je vo vlastníctve žalobcov 1. a 2., teda vlastníkov rodinného domu č. XX. Vlastníkom rodinného domu č. XX je v súčasnosti žalovaný 1.

12. Z ustanovenia § 72 zákona č. 251/2012 Z. z. o energetike vyplýva, že odberné plynové zariadenie je povinný zriadiť odberateľ plynu na vlastné náklady a začína za hlavným uzáverom plynu a končí sa plynovými spotrebičmi odberateľa. Spoločné odberné plynové zariadenie je odberné plynové zariadenie určené na odber plynu pre viacerých odberateľov. Spoločné odberné plynové zariadenie sa začína za hlavným uzáverom plynu a končí sa uzatváracou armatúrou, ktorá ho oddeľuje od odberného plynového zariadenia odberateľa plynu. V danom prípade ako to vyplýva z vyjadrenia SPP distribúcia za hlavným uzáverom plynu je umiestnený regulátor tlaku plynu a dve odberné plynové zariadenia, jedno pre rodinný dom č. XX a druhé pre rodinný dom č. XX.

13. Predmetom konania je uloženie povinnosti žalovaným 1. a 2. spoločne a nerozdielne požiadať príslušného prevádzkovateľa plynárenskej siete o zrušenie odberného plynového zariadenia na pripojenie rodinného domu žalovaného 1. na parc. č. XXX/X v kat. úz. W., k distribučnej sieti plynárenských zariadení umiestneného na pozemku žalobcov parc. č. XXX/X v kat. úz. W.. Podľa žaloby žalobcovia si svoje právo uplatňujú podľa § 127 ods. 1 OZ. Súd prvej inštancie uviedol že podľa § 127 ods. 1 OZ sa možno domáhať uloženia vlastníkovi povinnosť zdržať sa presne vymedzeného rušenia, nie však povinnosti niečo pozitívne konať, preto nárok žalobcov nebolo možné založiť na § 127 ods. 1 OZ, ale z § 126 ods. 1 OZ, ktorým sa poskytuje vlastníkovi ochrana pred akýmkoľvek neoprávneným zásahom. Ide o širšiu ochranu poskytujúcu vlastníkovi a zákaz neoprávneného rušenia vlastníka podľa § 126 ods. 1 OZ, ktorý prichádza do úvahy tam, kde neoprávnené rušenie vlastníka zo strany rušiteľa trvá, pokračuje.

14. V intenciách zrušujúceho rozhodnutia odvolacieho súdu prvoinštančný súd zisťoval vlastnícke právo odberného plynového zariadenia. Z ustanovenia § 72 ods. 2 Zákona č. 251/2012 Z. z. vyplýva povinnosť zriadiť odberné plynové zariadenie odberateľovi plynu. Právny predchodca žalobcov Y. P. zriadil v roku 1992 spoločný regulátor plynu pre domácnosti rodinného domu č. XX (v tom čase vlastnícky patriacemu jemu) a rodinného domu č. XX (vo vlastníctve právnych predchodcov žalovaného 1). Po vybudovaní spoločnej prípojky pre oba rodinné domy táto bola používaná tak, že za hlavným uzáverom plynu bol umiestnený regulátor tlaku plynu a dve odberné plynové zariadenia, jedno pre rodinný dom súp. č. XX a druhý pre rodinný dom súp. č. XX (vyjadrenie SPP distribúcia z 07. 11. 2016). Z prehlásenia Y. P. a I. V. z XX. 04. 1992 vyplýva, že súhlasili so spoločným užívaním regulátora zemného plynu, preto na tento boli napojené dve odberné plynové zariadenia, avšak vo vlastníctve toho konkrétneho odberateľa plynu. Zo zmluvy o dodávke plynu pre odberateľa plynu v domácnosti odberné miesto W. č. XX vyplýva, že z SPP, a.s., Bratislava, zmluvu uzatvorila ako odberateľ Z. V., teda žalovaná 2.

15. Z dokazovania vyplynulo, že na montáž plynovej prípojky bolo vydané povolenie žiadateľovi Y. P., W. č. XX dňa 18. 06. 1992, teda za účinnosti zákona č. 67/1960 Zb. o výrobe, rozvode a využití vyhrievacích plynov (Plynárenský zákon). Tento zákon bol účinný od 01. 01. 1961 a zrušený 01. 07. 1998 Zákonom pre Slovenskú republiku č. 70/1998 Z. z. Podľa tohto plynárenského zákona § 3 ods. 1 písm. d/ plynárenskými zariadeniami sú plynovodné prípojky. Plynárenské zariadenia zriaďovali a prevádzkovali plynárenské podniky. Podľa § 8 ods. 1 plynárenského zákona odberné plynové zariadenia zriaďovali a prevádzkovali na svoje náklady prevádzkateľa týchto zariadení s tým, že odberné plynové zariadenia sú zariadenia, pripojené na plynovodnú prípojku, ktoré slúžia alebo sú určené na odber plynov. S poukazom na uvedené dospel súd prvej inštancie k tomu, že Plynárenský zákon a Elektrizáčný zákon viažu vznik vecného bremena zriaďiť a prevádzať na cudzích pozemkoch na stavebné povolenie. Z § 22 ods. 1 písm. a/ Plynárenského zákona v spojení s § 22 ods. 3 Elektrizáčného zákona vyplýva, že oprávnenie zriaďiť a prevádzať na cudzom pozemku plynovodnú sieť k tomu odpovedajúce vecné bremeno vzniká platnosťou stavebného povolenia. Pokiaľ bolo k stavbe plynovodnej prípojky vydané platné stavebné povolenie, vecné bremeno v takom prípade vzniklo. Takže Plynárenský zákon a Elektrizáčný zákon viažu vznik vecného bremena zriaďiť a prevádzať na cudzom pozemku sieť na stavebné povolenie a zánik tohto bremena sa spája so zrušením vedenia. Zákon pritom neuvádzal, kto má byť v stavebnom povolení uvedený ako stavebník, preto aj v prípade, že stavebné povolenie bolo vydané ako stavebníkovi niekomu inému ako plynárenskému podniku, vzniklo v prospech tohto podniku vecné bremeno k zriadeniu a prevádzaniu plynovej prípojky. Pokiaľ by prípojku zriaďil a prevádzal niekto iný, nemohol sa dovoliť vecného bremena svedčiaceho plynárenskému podniku.

16. Vychádzajúc z uvedeného dospel prvoinštančný súd k záveru, že k vzniku vecného bremena nedošlo ani titulom vydržania podľa § 151o OZ, pretože prehlásenie Y. P. a I. V. z 30. 04. 1992 nie je takým titulom, od ktorého by sa mohla odvodzovať dobromyseľnosť potrebná pre vydržanie. Prehlásenie neuvádza, kadiaľ plynová sieť má byť vedená, neobsahuje označenie pozemku. Nedošlo tak k zriadeniu vecného bremena, pretože právny úkon, ktorým sa má vecné bremeno zriaďiť, musí byť dostatočne určitý z hľadiska vymedzenia osôb a z hľadiska jeho rozsahu. Toto prehlásenie nemožno považovať ani za domnelý titul. Bolo preukázané, že žalobcovia 1. a 2. podali žalobu dôvodne, pretože dochádza k neoprávnenému zásahu do ich vlastníckeho práva. Rozhodujúca je protiprávnosť zásahu spočívajúcom v tom, že žalobcovia nemôžu riadne vykonávať svoje vlastnícke právo, riadne uvedenú parcelu, cez ktorú vedie plynovodná sieť, užívať. V čase, keď právni predchodcovia strán spolu zriadili spoločné užívanie regulátora zemného plynu, šlo medzi nimi o príbuzenský pomer v osobe Y. P. ako brata žalovanej 2. a I. V., jej manžela, a teda otca žalovaného 1. V súčasnosti medzi stranami nie je príbuzenský pomer, ale stali sa susedmi, pričom plynová prípojka, ku ktorej je vedená plynovodná sieť cez pozemok žalobcov bráni ich vlastníckemu právu, avšak spôsobuje aj narušenie susedských vzťahov medzi stranami sporu. Pokiaľ odberné zariadenie pre rodinný dom č. XX nebude zrušené, tieto nezhody budú stále pretrvávať. S poukazom na uvedené žalobe žalobcov vyhovel tak, ako uviedol vo výrokovej časti rozsudku.

17. Na splnenie uloženej povinnosti súd prvej inštancie určil lehotu 3 mesiace, aby bol dostatočný čas na možnú prípravu realizácie povinnosti. Možnosť riešenia vyplýva z vyjadrenia SPP distribúcia, a.s., z 07. 11. 2016, podľa ktorého je možné zrealizovať pripojenie rodinného domu žalovaného aj iným spôsobom vybudovaním pripojovacieho plynovodu na plynovod nachádzajúci sa za pozemnou komunikáciou pred parc. č. XXX/X v kat. úz. W..

18. Pokiaľ ide o ostatné námietky v konaní, tak v súvislosti s pasívnou legitimáciou žalovaných uviedol, že žalovaný 1. je pasívne legitimovaný ako vlastníik nehnuteľnosti, ku ktorej je vedený pripojovací plynovod, ktorý je ukončený hlavným uzáverom plynu na hranici parc. č. XXX/X. Za hlavným uzáverom plynu pokračuje odberné plynové zariadenie, ktorého vlastníik je odberateľ plynu a tým je súčasne daná pasívna legitimácia žalovanej 2., keď odber plynu žalovaným 1. je na základe zmluvy o dodávke plynu uzatvorenej medzi dodávateľom Slovenský plynárenský priemysel, a.s., a žalovanou 2. Uvedené vyplýva zo Zákona o energetike č. 251/2012. Ako nedôvodnú považoval aj námietku premičania vznesenú žalovanými. Žalobcovia sa domáhajú ochrany svojho vlastníckeho práva podľa § 126 ods. 1 OZ. Podľa § 100 ods. 2 veta prvá OZ vlastníik nehnuteľnej alebo hnutelnej veci sa pri neoprávnenom zásahu do svojho vlastníckeho práva môže kedykoľvek domáhať ochrany vlastníckeho práva podaním žaloby na súd, pretože vlastnícke právo nepodlieha premičaniu.

19. Záverom uviedol, že vzhľadom k tomu, že vyhovel primárnemu petitu žalobcov, o eventuálnom petite týkajúceho sa zrušenia vecného bremena už nerozhodoval.

20. O trovách konania rozhodol tak, že nárok na náhradu trov konania priznal žalobcom v 1. a 2. rade, ktorí boli v konaní plne úspešní. O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol v zmysle § 396 ods. 1 a 3 CSP. Zároveň dodal, že o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

21. Proti tomuto rozsudku podali v zákonnej lehote odvolanie žalovaní, žiadajúc odvolací súd, aby napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zmenil a žalobu zamietol. Odvolanie odôvodnili tým, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci a taktiež že dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam podľa § 365 ods. 1 písm. f/ CSP.

22. Tvrdili, že žalobu podali opierajúc sa o § 127 ods. 1 OZ. Dokazovaním vyšlo najavo, že predmetné odberné plynové zariadenie, ktoré ide cez pozemok žalobcov je ich vlastníctvom, pretože ho dal vybudovať a aj za to riadne zaplatil ich právny predchodca a vlastník, od ktorého nadobudli predmetné nehnuteľnosti. Pán P. je uvedený na stavebnom povolení, technických výkresoch, ako aj na dokladoch o zaplatení poplatku. Obe strany sporu zhodne potvrdili, že odberné plynové zariadenie je vo vlastníctve žalobcov, a teda uvedená skutočnosť sa stala nespornou. Súd prvej inštancie na str. 10 rozsudku uviedol, že žalobcovia založili svoju žalobu na § 127 OZ a že podľa tohto ustanovenia nárok žalobcov nemožno založiť (bod 24.2 rozsudku). Zároveň tvrdili, že nárok žalobcov treba posúdiť na základe § 126 ods. 1 OZ, žalobcovia teda nesprávne formulovali žalobný nárok. Namietali aj tvrdenie v bode 25 rozsudku, že „z prehlásenia Y. P. a I. V. z 30. 04. 1992 vyplýva, že súhlasia so spoločným užívaním regulátora zemného plynu, takže potom na tento boli napojené dve odberné plynové zariadenia, avšak vo vlastníctve toho konkrétneho odberateľa plynu. Obe strany zhodne uviedli, že odberné plynové zariadenie je vo vlastníctve žalobcov, vzhľadom k uvedenému nesúhlasia so záverom prvoinštančného súdu. Dodali, že zo všetkých dokumentov z obdobia výstavby odberného plynového zariadenia vyplýva, že jeho majiteľom bol pán Y. P.. Prvoinštančný súd vyhodnotil záver o tom, že jedno odberné plynové zariadenie je vo vlastníctve žalobcov a druhé vo vlastníctve žalovaných nesprávne. Konštatoval to v rozpore so zhodnými vyjadreniami sporových strán a aj v rozpore so zákonom.

23. Aby mohol súd založiť spor na ust. § 126 ods. 1 OZ, bolo by nutné definovať, akým spôsobom sú žalobcovia obťažovaní nad mieru primeranú pomerom vo výkone svojho vlastníckeho práva. Ustanovenie § 126 ods. 1 OZ predpokladá, že vlastník môže byť obťažovaný v určitej miere. Chráni vlastníka až vtedy, keď je obťažovaný nad mieru primeranú pomerom. V odôvodnení rozhodnutia súd neuviedol ako sú žalobcovia obťažovaní nad mieru primeranú pomerom. Existencia odberného plynového zariadenia nebráni ani vo výstavbe bazéna, preto tvrdenie súdu, že im odberné plynové zariadenie bráni v stavbe altánku alebo bazéna nie je ničím preukázané a nemá oporu vo vykonanom dokazovaní. Poukázali na to, že súd nevysvetlil ako by údajne mali byť obťažovaní nad mierou primeranú pomerom.

24. Konajúci súd na stranách 11 a 12 od bodu 26 až po bod 27.7 rozobral problematiku vzniku vecného bremena podľa zákona č. 67/1960 Zb., ktorý odkazuje na zákon č. 79/1957 Zb. Vecné bremeno však môže vzniknúť len k cudzej veci. Pán P. nepostavil plynovú prípojku na cudzom, ale na svojom pozemku. Súd prvej inštancie rozporne tvrdí, že jedno odberné plynové zariadenie je vo vlastníctve žalovaných (aj keď v rozpore s dokazovaním) a potom na druhej strane rozoberá vznik vecného bremena. Pokiaľ ide o vznik vecného bremena, súd konštatoval, že sa viaže na stavebné povolenie. Potvrdzuje, že stavebné povolenie bolo vydané. Poukázali na § 22 zákona č 67/1960 Zb., ktoré sa na uvedený prípad nevzťahujú a celkovo sú tvrdenia súdu zmätočné. Počas celého procesu neboli tieto zákony spomenuté, žalobca ich nikdy nespomenul, preto nie je zjavné, prečo ich súd aplikoval. Pokiaľ ide o vznik vecného bremena k predmetnému plynovému zariadeniu vo vlastníctve žalobcov a ktoré je umiestnené na ich pozemku, tak problematiku jeho vzniku opísali v liste z 26. 11. 2018. Prvoinštančný súd na to nijako nereagoval.

25. Konajúci súd tvrdí v bode 27.8 odôvodnenia, že z dohody o spoločnom užívaní regulátora plynu nemožno vyvodit' dobromyseľnosť žalovanej, lebo neuvádza kadiaľ by malo potrubie viesť, označenie pozemku a že musí obsahovať označenie osôb a rozsah, s čím nesúhlasili. V dohode boli uvedené osoby, ktoré ju uzatvárajú. Ich údaje sú potvrdené aj v overení podpisov. Pokiaľ ide o rozsah, je uvedené, že sa to týka pozemku, ktorý je vo vlastníctve účastníkov dohody. Zdôraznili, že súd si žiadal vypočítať žalovanú ohľadom jej dobromyseľnosti a toho aké boli okolnosti vzniku vecného bremena, avšak v

odôvodnení rozsudku sa k jej výpovedi nevyjadruje. V dohode je uvedený aj predmet dohody, takže účastníci dohody vedeli, čoho sa dohoda týka. Rovnako ich rodinní príslušníci vedeli čoho sa dohoda týka a celé roky túto dohodu rešpektovali. Za absurdné považovali, že v dohode mali byť uvedené aj označenie čísla parcely cez ktorú ide potrubie. Pokiaľ súd tvrdí, že v dohode nebolo uvedené kadiaľ by plynová prípojka mala viesť, uviedli, že na to, aby mohol byť tento dokument perfektný, nie je potrebné prikladať k nemu situačný náčrt. Zo žiadneho právneho predpisu to nevyplýva.

26. Prvoinštančný súd dospel k nesprávnemu záveru, že žalobcovia sú nad mieru obvyklú pomerom obmedzovaní vo svojich právach, čo však nebolo jednoznačne preukázané. Nepreukázal čo je tou mierou a či vôbec bola miera obvyklá pomerom prekročená. Zároveň vyvodil, že odberné plynové zariadenie je vo vlastníctve žalovaných, a to napriek tomu, že obe strany zhodne uviedli, že je vo vlastníctve žalobcov a zároveň zákon jasne podporuje tento záver. Nesprávne právne vec posúdil, keď konštatoval, že žalobcovia uplatnili žalobu podľa § 127 OZ, ale súd žalobe vyhovel podľa § 126 ods. 1 OZ. Zároveň aplikoval nesprávny právny predpis, a to zákon č. 67/1960 Zb., a zákon č. 79/1957 Zb., ktorý sa však na prejednávany prípad nevzťahoval. Opomenul fakt, že žalobcovia podali žalobu s petitom, ktorý nemôže byť vynútiteľný. Žalobca je povinný konkretizovať petit žaloby tak, aby bol jasný, zrozumiteľný a nemusel byť objasňovaný ani pomocou analógie. Ďalej prvoinštančný súd nesprávne konštatoval, že nevzniklo vecné bremeno k odbernému plynovému zariadeniu vo vlastníctve žalobcov, keď prehliadol rozumné požiadavky na právny titul, z ktorého žalovaná vyvodzuje svoju dobromyseľnosť. Uviedol požiadavky, ktoré sú absurdné a prehnané a ktoré prekračujú mieru rozumnosti a ich uplatnenie by bolo odmietnutím spravodlivosti.

27. K odvolaniu žalovaných sa písomne vyjadrili žalobcovia, ktorí uviedli, že napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie považujú za vecne správny a navrhli odvolaciemu súdu, aby ho ako vecne správny potvrdil. Poukázali na to, že k neoprávnenému zásahu do vlastníckeho práva sa žalobcovia naposledy podrobne vyjadrili v písomnom podaní z 26. 11. 2018 a na tomto vyjadrení aj trvajú. Tvrdenia žalovaných považujú za neobjektívne, prehnané a účelové. Skutkový stav bolo potrebné posúdiť s ohľadom na skutočnosť, že žalovaní (žalovaný 1. ako majiteľ domu na parc. č. 212/1 a žalovaná 2. ako zmluvný odberateľ plynu do domu na parc. č. XXX/X) sú napojení na odberné plynové zariadenie umiestnené na nehnuteľnosti žalobcov. Dodávateľ plynu SPP bez súhlasu žalovanej 2. resp. žalovaného 1. dodávku plynu cez predmetné odberné plynové zariadenie nepreruší. Žalobcovia nemajú žiadnu právnu možnosť odpojiť žalovaných od plynovej prípojky. V súvislosti s právnym posúdením tohto susedského sporu a na tomto vyjadrení aj trvajú. Žalovaní bez relevantného právneho dôvodu a bez akejkoľvek odplaty/protiplnenia užívajú odberné plynové zariadenie slúžiace na odber plynu do ich domácnosti, pričom toto zariadenie (pre viac domácností a z toho titulu i finančne náročnejšie/dražšie) sa celé nachádza na pozemku žalobcov, na jeho zriadenie v r. 1992 nevynaložili žiadne náklady, bolo vybudované na náklady právneho predchodcu žalobcov, toto zariadenie zasahuje do výkonu vlastníckeho práva žalobcov k ich nehnuteľnostiam. Z výpovedí žalovaných a aj ich odvolania vyplýva, že žalovaní si osvojujú právo rozhodovať, resp. diktovať žalobcom, kde majú žalobcovia na svojich vlastných pozemkoch plánované stavby (bazén, besiedku, okrasnú, príp. úžitkovú časť záhrady vo svojej záhrade na svojich pozemkoch umiestniť a pod.). Do pozornosti odvolacieho súdu dali rozhodnutie NS SR č. 3Cdo 147/2016 z 22. 02. 2018 (Zbierka súdnych rozhodnutí a stanovísk NS SR č. 8/2018 - R 62/2018) a na svojom vyjadrení v tomto podaní aj trvajú. Zdôraznili, že vyjadrenie žalovaných je iba ich subjektívnym názorom a pre rozhodnutie vo veci nemá žiaden význam. Na základe skutkového stavu veci podrobne zdokumentovanému v súdnom spise je rozhodnutie súdu výsledkom správnej aplikácie ustanovení Občianskeho zákonníka. Petit žaloby považujú za jasný a zrozumiteľný, z petitu je zrejmé, čo sú povinní žalovaní spoločne a nerozdielne vykonať a tento úkon je aj vynútiteľný.

28. Krajský súd v Nitre, ako súd odvolací (§ 34 ods. 1 Civilného sporového poriadku, ďalej iba „CSP“) po zistení, že odvolanie bolo podané oprávnenými osobami v zákonom stanovenej lehote, preskúmal napadnutý rozsudok, viazaný pritom rozsahom a dôvodmi podaného odvolania žalovaných v 1. a 2. rade (§ 379 a § 380 CSP) bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario). Následne odvolací súd dospel k tomu záveru, že odvolanie žalovaných v 1. a 2. rade zo dňa 15. 02. 2019 je dôvodné a rozhodol o ňom tak, ako je uvedené vo výrokovvej časti tohto rozsudku.

29. Podľa § 388 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zmení, ak nie sú splnené podmienky na jeho potvrdenie, ani na jeho zrušenie.

Podľa § 191 ods. 1 CSP, dôkazy súd hodnotí podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti; pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo počas konania najavo. Podľa § 217 ods. 1 veta prvá CSP, pre rozsudok je rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia.

Podľa § 220 ods. 2 veta tretia CSP, súd dbá, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

Podľa § 378 ods. 1 CSP, na konanie na odvolacom súde sa primerane použijú ustanovenia o konaní pred súdom prvej inštancie, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 127 ods. 1 Obč. zákonníka, vlastníci vecí sa musí zdržať všetkého, čím by nad mieru primeranú pomerom obťažoval iného alebo čím by vážne ohrozoval výkon jeho práv.

Podľa § 151n ods. 1 Obč. zákonníka, vecné bremená obmedzujú vlastníka nehnuteľnej veci v prospech iného tak, že je povinný niečo trpieť, niečoho sa zdržať alebo niečo konať. Práva zodpovedajúce vecným bremenám sú spojené buď s vlastníctvom určitej nehnuteľnosti, alebo patria určitej osobe.

Podľa § 151n ods. 2 Obč. zákonníka, vecné bremená spojené s vlastníctvom nehnuteľnosti prechádzajú s vlastníctvom veci na nadobúdateľa.

Podľa § 151o ods. 1 Obč. zákonníka, vecné bremená vznikajú písomnou zmluvou, na základe závetu v spojení s výsledkami konania o dedičstve, schválenou dohodou dedičov, rozhodnutím príslušného orgánu alebo zo zákona. Právo zodpovedajúce vecnému bremenu možno nadobudnúť tiež výkonom práva (vydržaním); ustanovenia § 134 tu platia obdobne.

Podľa § 126 ods. 1 Obč. zákonníka, vlastníci má právo na ochranu proti tomu, kto do jeho vlastníckeho práva neoprávnene zasahuje; najmä sa môže domáhať vydania vecí od toho, kto mu ju neprávom zadržuje.

30. V prejednávanej veci odvolací súd v súvislosti so skúmaním dôvodnosti, resp. nedôvodnosti podaného odvolania zo strany žalovaných v 1. a 2. rade smerujúceho voči prvoinštančnému rozsudku zo dňa 08. 02. 2019 č. k. 7C/61/2014-224 z procesného hľadiska zvolil postup podľa § 388 CSP, ktorý sa prejavil v zmene napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie tak, že odvolací súd podanú žalobu žalobcov v 1. a 2. rade ako nedôvodnú zamietol. Odvolací súd totiž nezhliadol žiaden dôvod k potvrdeniu alebo k zrušeniu napadnutého rozsudku.

31. Súd prvej inštancie v poradí druhým rozsudkom vo veci samej (prvý rozsudok Okresného súdu Topoľčany v tejto veci zo dňa 14.12.2016 č. k. 7C/61/2014-147 bol zrušený na základe podaného odvolania žalovaných v 1. a 2. rade uznesením Krajského súdu v Nitre zo dňa 18. 04. 2018 č. k. 5Co/106/2017-180 z dôvodu nedostatočne zisteného skutkového stavu) podanej žalobe žalobcov vyhovel v tom rozsahu, ako je uvedené vo výrokovej časti napadnutého rozsudku.

32. Napriek tomu, že prvoinštančný súd v súvislosti s vynesením napadnutého rozsudku rešpektoval záväzný právny názor odvolacieho súdu v zmysle § 391 ods. 2 CSP tak, ako bol obsiahnutý v zrušujúcom uznesení Krajského súdu v Nitre a v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav, dôvodom aplikácie procesného postupu podľa § 388 CSP bez zopakovania dokazovania vykonaného prvoinštančným súdom bolo nesprávne právne posúdenie veci zo strany súdu prvej inštancie.

33. Podľa názoru odvolacieho súdu v danom prípade ide o zbytočný spor medzi účastníkmi tohto konania. V súvislosti s užívaním plynového potrubia a zároveň aj plynového zariadenia ide o dlhodobý užívateľský stav založený dňa 30.4.1992, kedy právny predchodca žalobcov Y. P. (pôvodný vlastníci domovej nehnuteľnosti č. XX) a právny predchodca žalovaných I. V., ktorí boli v príbuzenskom pomere ešte pred vybudovaním plynovej prípojky a vnútorných rozvodov, vydali prehlásenie v tom smere, že súhlasia so spoločným užívaním regulátora zemného plynu pre ich dve domácnosti (rodinné domy súp. č. XX a súp. č. XX), pričom regulátor bude umiestnený na pozemku Y. P.. Následne bola v r. 1992 vybudovaná ako spoločná plynová prípojka pre dva rodinné domy súp. č. XX a súp. č. XX, s tým, že za hlavným uzáverom plynu nachádzajúcom sa na hranici pozemku č. XXX/X je umiestnený regulátor tlaku plynu a dve odberné zariadenia. Samotná hĺbka uloženia plynového odberného zariadenia patriaceho k nehnuteľnosti súp. č. XX nie je známa. Po vybudovaní spoločnej plynovej prípojky na základe dohody z roku 1992, ktorá bola konvalidovaná príslušným stavebným povolením došlo k „status quo“ spočívajúcom v nerušenom odbere zemného plynu obidvoma domácnosťami, t. j. popisné č. XX a popisné č. XX.

34. Tým, že žalobcovia v 1. a 2. rade v roku 2008 odkúpili domovú nehnuteľnosť súp. č. XX od Y. P., vstúpili aj do zaužívaných právnych vzťahov svojho právneho predchodcu so všetkými k tomu patriacimi právami a aj povinnosťami. Jednou z týchto povinností je podľa názoru odvolacieho súdu aj povinnosť strpieť na strane žalobcov, aby cez ich parc. č. XXX/X v bližšie nevedenej hĺbke prebiehalo plynové potrubie zásobujúce zemným plynom žalovaných v 1. a 2. rade v domovej nehnuteľnosti súp. č. XX. Tým,

že toto právo bolo nerušene vykonávané od roku 1992 nepretržite viac ako 10 rokov, došlo s poukazom na ust. § 151o ods. 1 Obč. zákonníka k zriadeniu vecného bremena vydržaním.

35. Žalobcovia v 1. a 2. rade podaným žalobným návrhom, resp. jeho petitom a ani po skutkovej stránke nepreukázali v čom spočíva neoprávnenosť zásahov žalovaných v 1. a 2. rade do vlastníckych práv žalobcov v zmysle § 126 ods. 1 Obč. zákonníka. Takisto je potrebné prijať ten záver, že žalovaní v 1. a 2. rade nezmenili kvalitu svojho správania od zriadenia spoločnej plynovej prípojky v roku 1992 a pokiaľ k akémusi zhoršeniu vzájomných vzťahov medzi žalobcami a žalovanými došlo, tak to bolo až v roku 2013, kedy žalovaný v 1. rade podal žiadosť o stavebné povolenie na výstavbu obchodu v rámci prístavby ku garáži, a nie z dôvodu zriadenej plynovej prípojky. Ochranné pásmo vo vzťahu k zriadenej plynovej prípojke bude existovať naďalej. Samotné plynové zariadenie je vo vlastníctve žalobcov ako právnych nástupcov po Y. P., pričom na vzniklé vecné bremeno v prospech žalovaných sa zároveň viaže aj vydané stavebné povolenie. Samotní žalobcovia vedeli dlho po tom ako odkúpili nehnuteľnosť o existencii vedenia plynového potrubia cez ich pozemok, pričom celú túto záležitosť iniciovali až po tom, čo zistili, že žalovaný v 1. rade chce v prístavbe garáže prevádzkovať obchod. Na margo správnosti zmeny napadnutého rozsudku odvolací súd poznamenáva, že predmetné plynové zariadenie, resp. prípojka, ktoré je vo vlastníctve žalobcov v 1. a 2. rade, slúži od roku 1992 k zabezpečeniu dodávky zemného plynu do domácnosti žalobcov ako aj žalovaných, vychádzajúc pritom zo vzájomného konsenzu právnych predchodcov obidvoch strán sporu s jeho zriadením a následným používaním. Takto zaužívaný dlhodobý a nerušený stav užívania tohto zariadenia, až do podania žaloby v prejednávanej veci, t. j. do 10. 03. 2014, nie je možné zvrátiť a anulovať vyhovením žalobného petitu žalobcov v 1. a 2. rade, tak ako to pri nesprávnom právnom posúdení zrealizoval súd prvej inštancie. Žalobcovia v 1. a 2. rade v rámci nimi uplatneného procesného útoku v danom spore nepreukázali, že by zo strany žalovaných v 1. a 2. rade vo vzťahu k nim došlo k porušeniu ust. § 126 ods. 1 Obč. zákonníka, a preto bolo potrebné pri zmene prvoinštančného rozsudku podľa § 388 CSP podanú žalobu ako nedôvodnú zamietnuť.

36. Odvolací súd záverom poznamenáva, že z hľadiska uplatneného žalobného petitu žalobcov v 1. a 2. rade postráda právny titul jeho uplatnenie a takisto aj výrok napadnutého rozsudku je potrebné považovať za veľmi obtiažne vykonateľný.

37. V kontexte týchto dôvodov odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 388 CSP zmenil tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

38. O náhrade trov prvoinštančného a aj odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 255 ods. 1, § 262 ods. 1, 2 a § 396 ods. 1, 2 CSP s tým, že úspešným žalovaným v 1. a 2. rade v obidvoch konaniach priznal voči neúspešným žalobcom v 1. a 2. rade náhradu trov prvoinštančného a aj odvolacieho konania v plnom rozsahu. O výške týchto trov rozhodne súdny úradník na súde prvej inštancie samostatným uznesením po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

39. Toto rozhodnutie prijal odvolací senát pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).